

Stichting Directe
Aansprakelijkstelling
aan Daders

JAARVERSLAG 2023

**STICHTING DIRECTE
AANSPRAKELIJKSTELLING
AAN DADERS**

Stichting Directe Aansprakelijkstelling aan Daders

JAARVERSLAG 2023

Voorwoord **3**

2. Samenvatting **5**

3. Profiel van de Stichting **6**

4. Organisatie **9**

5. Terugblik 2023 **10**

Bijlage 1: Aansprakelijkstellingen en resultaat **13**

Bijlage 2: Juridische houdbaarheid standaardvergoedingen **16**

1. VOORWOORD.

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Stichting Directe Aansprakelijkstelling aan Daders. Zoals bekend ziet de Stichting toe op zorgvuldige uitvoering van aansprakelijkstelling buiten rechte van daders strafbare feiten voor door hen veroorzaakte (in)directe schade. Het toezicht richt zich op kwalitatieve uitvoering van de aansprakelijkstelling en het verhalen van de schade door serviceorganisaties die door de Stichting zijn gekwalificeerd en gecertificeerd.

Het verslag laat wederom een stijgende trend zien in het aantal slachtoffers van veelvoorkomende criminaliteit dat zijn schade vergoed heeft gekregen. Deelname in deze structuur is voor gedupeerden kosteloos, Bij een geslaagde verhaalsactie worden administratiekosten ingehouden. Eventuele proces- en advocaatkosten worden ook op de dader verhaald.

Met genoegen kan ik melden dat ook in dit verslagjaar de toezichthoudende functie van de Stichting niet geleid heeft tot groot ingrijpen, beter te kwalificeren als 'bijsturen' en 'ondersteunen/adviseren'. Knelpunt blijft helaas het tekort aan organisatorisch haalbare medewerking door de politie.

In het afgelopen jaar heeft de Stichting de momenteel enige erkende uitvoeringsorganisatie gestimuleerd tot verbetering van de samenwerking met de politie en heeft de serviceorganisatie daarin ook bijgestaan. Het amorphe karakter van de politieorganisatie – die wederom gaat reorganiseren en prioriteiten inwisselt - maakt het aanbrengen van structuur niet eenvoudig.

Stap vooruit is dat ik de knelpunten heb mogen voorleggen aan het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) onder leiding van de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) die vervolgens een privaat-publiekewerkgroep gevraagd heeft haar voor deze knelpunten een oplossingsrichting te adviseren. Deze werkgroep zal in 2024 rapporteren.

Heinenoord, 26 september 2024

Mr. A.H. Westerman

Bestuurder/directeur

WINKELDIEVENBETALEN.NL

WINKEL DIEVEN BETALEN

€181,-
SCHADEVERGOEDING

DA AD SO DA BIJ WINKEL
DIEFSTAL

Winkeldiefstal

De verzekeraar oplichten?

Fraudeurs betalen zelf de schade

€532,-

Verzekeringsfraude

OVERLAST VEROORZAKERS BETALEN...

€313,-

SCHADEVERGOEDING VOOR OPONTHOUD EN OVERLAST!

connexion
keolis NEDERLAND

DA AD SO DA BIJ GEWELD &
AGRESSIE

Agressie Openbaar Vervoer

STOP HELING
www.stopheling.nl

Heling €206,=

SO-DA.NL

WAN- GEDRAG KOST JE

€201,-

SCHADEVERGOEDING!

Horeca

SO DA BIJ GEWELD &
AGRESSIE

Geweld in de Horeca

SO-DA.NL

DIEVEN BETALEN

€131,-
SCHADEVERGOEDING

DA AD S DE SCHOUT BIJ BRANDSTOF
DIEFSTAL

Tanken zonder betalen

2. SAMENVATTING

De stichting Directe Aansprakelijkstelling aan Daders (de Stichting) stelt zich primair tot doel plegers van criminaliteit civiel buiten rechte aansprakelijk te *laten* stellen voor de (in)directe schade die zij veroorzaken. Veelal bij incidenten met een bekende dader, een op heterdaad betrapte dader of gewoon een bekende dader bij het slachtoffer/benadeelde dan wel een in veel gevallen wellicht niet al te moeilijk te achterhalen dader (onlinefraude). Daarnaast bevordert de Stichting met kwaliteitseisen, -waarborgen en periodieke toetsing daarvan dat deze civiele aansprakelijkstelling van daders op zorgvuldige wijze en in steeds meer categorieën strafbare feiten kan worden uitgevoerd. In het belang van alle betrokkenen kent de Stichting een klachtenregeling en een onafhankelijke Klachtencommissie.

Voor de begeleiding van ondernemers/slachtoffers in directe aansprakelijkstelling van daders zijn in Nederland drie serviceorganisaties werkzaam. Eén daarvan voldoet aan de voor deze aansprakelijkstelling en verhalen van de schade gestelde kwaliteitseisen en schikt zich als erkend deelnemer in de Stichting naar de betreffende procedurele en inrichtingseisen: de Serviceorganisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA). Beide andere serviceorganisaties, Overlastregistratie-Nederland en WD-Schadeclaim, begeleiden ondernemers bij alleen winkeldiefstal en zien af van periodieke kwaliteitstoetsing door de Stichting op vooraf afgesproken procedures met voor beroep en bezwaar een onafhankelijke klachtencommissie. Ondernemers zijn kosteloos deelnemer in de stichting SODA. Indien een aansprakelijkstelling succesvol is afgerond worden administratiekosten in rekening gebracht. Ook kosteloos voor de benadeelde ondernemer zijn een in voorkomend geval door SODA in te zetten deurwaarder en/of het voeren van formele gerechtelijke procedure.

De Stichting heeft zich met name gericht op toezicht op en ondersteuning van de uitvoerende serviceorganisaties i.c. SODA; daar waar uitvoeringsprocessen op een aantal punten vast- of verkeerd lopen, kan de bron hiervan ook weer in dit verslagjaar gevonden worden in met name een tekort aan haalbare steun door de politie aan slachtoffers van criminaliteit en/of SODA. Vanuit de Stichting is bijsturend en ondersteunend/adviserend opgetreden.

Om de proceskwaliteit te kunnen waarborgen heeft de directie van de Stichting de belangen van benadeelde ondernemers en de knelpunten in de privaat-publieke samenwerking (pps), hoofdzakelijk in de relatie met de politie, besproken in het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC)¹. De minister van JenV stelde een werkgroep in om de knelpunten te evalueren en te komen met oplossingsrichtingen.

Vanuit de directie is in diverse relevante beleidsorganen voorlichting gegeven over 'direct aansprakelijk stellen' en de knelpunten daarbij (zie § Terugblik).

Het afgelopen jaar is een start gemaakt met evaluatie van de kwaliteitseisen te stellen aan uitvoeringsprocessen 'direct aansprakelijk stellen' met daaraan gekoppeld een herijking van het er opvolgend auditproces. Afronding gepland in 2024.

In het verslagjaar zien we (afgerond en overall) een **stijging van 24%** daadwerkelijk verhaalde schade **tot € 4,6 miljoen**, bij 16% meer verhaalsacties als in het jaar ervoor en 6% meer

¹ 30 mei 2023

afgeronde verhaalsacties. Het aantal aangesloten ondernemers (inclusief vestigingen) is in het verslagjaar licht gedaald met zo'n 2,6% tot 18.500. Voor een uitsplitsing van de cijfers per aangesloten categorie benadeelden² van criminaliteit, zie **bijlage 1** bij dit verslag.

TOTALEN ³ →	AANTAL AANGESLOTEN ONDERNEMERS	AANTAL VERHAALSACTIES	AFGERONDE VERHAALSACTIES	TOTAAL VERHAALDE SCHADE
2023	18.500 ↓	56.700 ↑	28.260 ↑	€ 4.6 MILJOEN ↑
2022	19.000 ↑	49.000 ↑	26.600 ↑	€ 3,7 MILJOEN ↑
2021	18.000 ↑	38.500 ↑	18.050 ↑	€ 3,5 MILJOEN ↑

In alle categorieën geldt in principe een eigen forfaitair bedrag voor indirecte schade, de juridische houdbaarheid daarvan is weergegeven in **bijlage 2**.

In het verslag jaar is bij 8393 verhaalsacties een deurwaarder ingeschakeld en zijn 926 verhaalsacties aan de rechter voorgelegd. Deze gerechtelijke procedures hebben geleid tot 13 afwijzingen en 489 toewijzingen. 424 zaken lopen nog en waarvan de uitspraak in 2024 te verwachten is.

Enkele jaren geleden is gestart met ervaring opdoen met het direct aansprakelijk stellen van agressoren in de horeca, van internetoplichters (in pps met de politie) en van 'uithalers' van verdovende middelen op haventerreinen (in pps met Zeehavenpolitie en Havenbedrijf Rotterdam). Op het aansprakelijk stellen van internetoplichters na heeft deze aanpak zich in het verslagjaar niet veel verder kunnen ontwikkelen. De horeca blijkt toch wat moeite te hebben met de voorbereidende handelingen ten behoeve van de aansprakelijkstelling. Aansprakelijk stellen van 'uithalers' kent een breed toepasbare aanpak met getoetste tools en werkwijzen. Afwachten is hier of het onlangs uitgesproken vonnis stand houdt in hoger beroep.

3. PROFIEL VAN DE STICHTING

De Stichting Directe Aansprakelijkstelling aan Daders (DAAD) is opgericht op 8 november 2012, mede gestimuleerd door het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC). Opdracht was en is formuleren en actualiseren van

² I.c. winkeliers (winkeldiefstal), verzekeraars (fraude), pomphouders (tanken zonder betalen), openbaar vervoer (agressie), opkopers (heling), horeca (agressie), cybercrime (internet-oplichting), havenbedrijven (uithalers verdovende middelen).

³ Bron: ServiceOrganisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) aan daders.

kwaliteitseisen voor en toezicht houden op de sinds 2006 in opkomst zijnde buitengerechtelijke aansprakelijkstelling van daders van strafbare feiten. Daarnaast kreeg de Stichting opdracht tot het ontwerpen van een klachtenregeling rond de uitvoering van de directe aansprakelijkstelling. Hiertoe is een onafhankelijke Klachtencommissie ingesteld als beroepsinstantie.

Het statutaire doel van de Stichting Directe Aansprakelijkstelling aan Daders (de Stichting) is primair plegers van criminaliteit civiel aansprakelijk te laten stellen voor de schade die zij veroorzaken. Daarnaast te bevorderen met kwaliteitseisen en -waarborgen en periodieke toetsing daarvan dat de civiele aansprakelijkstelling op zorgvuldige wijze wordt uitgevoerd. En al hetgeen daarmee verband houdt of daarmee bevorderlijk kan zijn. Alles in de ruimste zin van het woord.

VISIE

De samenleving heeft behoefte aan preventie en voorkomen van (recidive van) criminaliteit en het zo snel en effectief mogelijk kunnen verhalen van (in)directe schade als gevolg van criminaliteit.

MISSIE

Plegers van criminaliteit (buitengerechtelijk) civiel aansprakelijk laten stellen voor de (in)directe schade die zij veroorzaken en te zorgen dat deze aansprakelijkstelling op zorgvuldige wijze aan de slachtoffers ten goede komt en afgerond wordt.

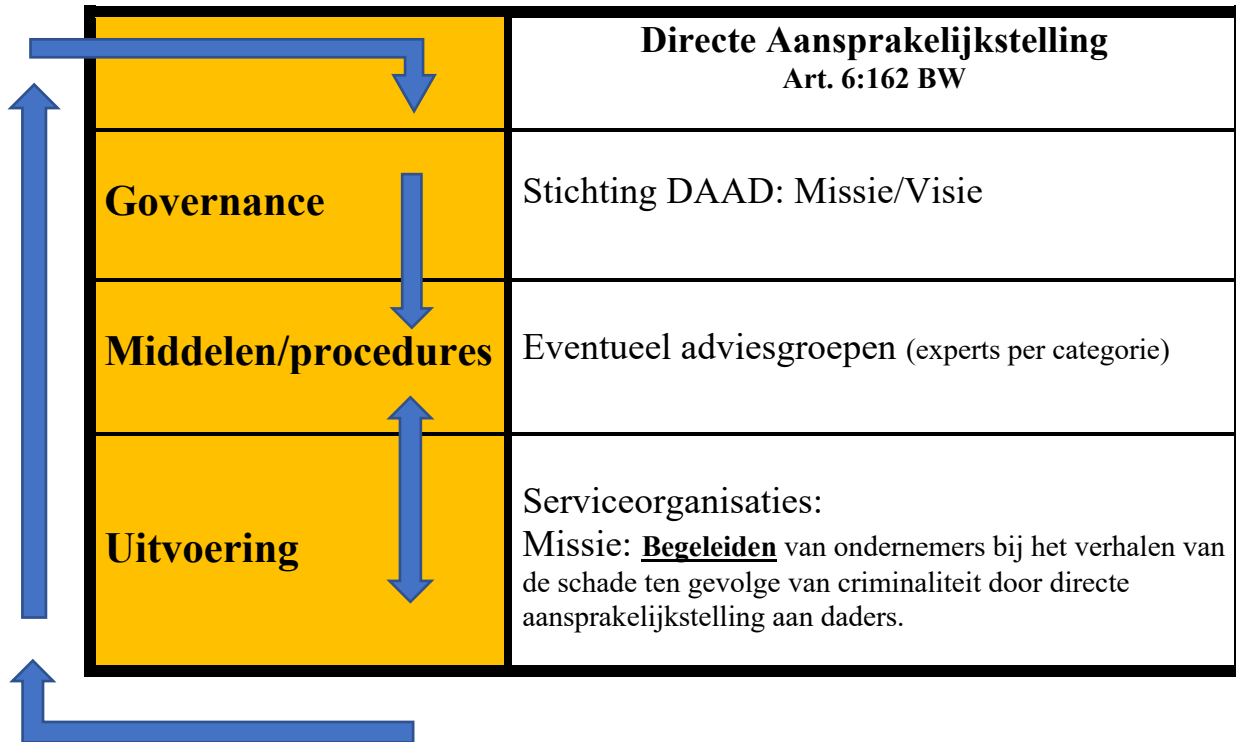
STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

- a. het aantal categorieën aansprakelijkstellingen van plegers van criminaliteit ex artikel 6:162 BW de komende vijf jaar uitbreiden;
- b. opstellen en verspreiden van informatie (communicatie) over de civiele aansprakelijkstelling aan daders en de organisatie daaromheen;
- c. per categorie aansprakelijkstellingen opstellen van een procedure voor een zorgvuldige civiele aansprakelijkstelling (de regelingen);
- d. het beheren, zo nodig vernieuwen en in de praktijk op naleving toetsen van kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de regelingen door de serviceorganisaties;
- e. het laten vormgeven en laten bewaken van de juridische kaders waarbinnen de regelingen kunnen worden uitgevoerd;
- f. het bevorderen van deelname aan de Stichting van meerdere uitvoerende serviceorganisaties;
- g. in stand houden van een onafhankelijke klachtencommissie voor het behandelen van klachten over een mogelijk onzorgvuldige uitvoering van de regelingen;
- h. uitvoerende serviceorganisaties adviseren en begeleiden in het wegnemen van knelpunten.

KERNWAARDEN

De uitgangspunten van de Stichting bij haar activiteiten zijn *betrokkenheid, integriteit, stabiliteit, respect en deskundigheid*.

AANPAK

Governance

De stichting geeft inhoud aan haar missie door plegers van criminaliteit civielrechtelijk ten behoeve van benadeelden voor deze 'onrechtmatige daad' aansprakelijk te *laten* stellen voor de schade. In veel, zo niet in bijna alle gevallen, zal hier sprake zijn van *privaat-publieke samenwerking* met politie en/of OM (pps). Hier bestaan zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk geen juridische belemmeringen. Organisatorisch echter zijn hier hardnekkige knelpunten te onderkennen die veel aandacht vragen.

Middelen/procedures

Per nieuwe categorie criminaliteit die voor directe aansprakelijkstelling in aanmerking komt, kunnen al dan niet permanente **Adviesgroepen** ingesteld worden, waarin de initiatief nemende serviceorganisatie met inbreng van ervaring en deskundigheid van derden procedures en werkwijzen ontwikkelen. Zo staat ook implementatie daarvan en communicatie bij de introductie van de nieuwe civiele aansprakelijkstelling op de agenda. Kennisoverdracht en lobby zijn daarbij belangrijk.

Uitvoering

Indien erkend (gecertificeerd) door de Stichting kunnen serviceorganisaties als uitvoerende instantie deelnemer in de Stichting zijn. Zij kennen een bestuur en een Raad van Toezicht en hanteren de diverse Regelingen voor directe aansprakelijkstelling. Eén serviceorganisatie is op dit moment erkend, de ServiceOrganisatie Directe Aansprakelijkstelling aan Daders (SODA).

SODA is een op innovatie gerichte organisatie en grondlegger (in 2006) van de directe aansprakelijkstelling aan daders.

Missie van de erkende serviceorganisaties is het *begeleiden* van ondernemers/slachtoffers bij het verhalen van de schade als gevolg van criminaliteit. De werkwijze van aansprakelijkstelling per categorie criminaliteit ligt in beginsel in de lijn van de bij de ontwikkeling van de werkwijze betrokken Adviesgroep.

4. ORGANISATIE STICHTING

BESTUUR

Het bestuur van de Stichting bestaat uit een door de Raad van Toezicht benoemde bestuurder met als titel directeur, mr. A.H. Westerman.

Ook in 2023 zijn de activiteiten van de Stichting gefinancierd uit opdrachten van erkende deelnemende uitvoeringsorganisaties, i.c. SODA.

RAAD VAN TOEZICHT

De Stichting heeft een Raad van Toezicht. Deze heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en functievervulling van de directeur en op de algemene gang van zaken binnen de Stichting. Hij staat de directeur met raad terzijde. De voorzitter zal alleen benoemd kunnen worden na consultatie en zonder bezwaar van de minister van Justitie en Veiligheid. Per 31 december 2023 bestond de Raad van Toezicht (in alfabetische volgorde) uit:

Mw. Mr. K.M. van Doorne	(VNO-NCW en MKB-Nederland)
Drs. E.H.A.J. Peters	(Raad Nederlandse Detailhandel, RND)
Drs. A. Sonnenschein	(Verbond van Verzekeraars)
Mr. B.J. Swagerman, voorzitter	(Voormalig lid Eerste Kamer, legal consultant)

Vanuit het ministerie van JenV verleent mw. drs. I.L. van Erpecum ambtelijke ondersteuning.

De Raad is in het verslagjaar twee keer bijeengewees, op 8 mei in Amersfoort en 4 december digitaal. Gesproken is o.a. over toezicht op dienstverlening door direct

aansprakelijk stellen (DA), verstrekken informatie over DA, over het verbeteren van noodzakelijke privaat-publiekesamenwerking (pps) en over het functioneren van de eigen organisatie.

KLACHTENCOMMISSIE

Stichting heeft een klachtenregeling ontworpen die voor alle betrokkenen openstaat. Klachten kunnen ingediend worden via de website van de Stichting. Klachtafhandeling verloopt primair bij de serviceorganisatie en indien ontevreden over afhandeling, is hoger beroep mogelijk bij onafhankelijke Klachtencommissie van de Stichting. In het verslagjaar zijn twaalf klachten ingediend, waarvan er elf ter primaire (tevreden) afhandeling zijn doorverwezen naar de serviceorganisatie. Eénmaal is een klacht ingediend in hoger beroep. Op 16 mei 2023 heeft de commissie over de klacht schriftelijk beraadslaagd en in een (bindende) uitspraak de klacht gegrond verklaard. De Klachtencommissie bestaat uit:

Mr. J.H. ten Velde	(privacyjurist)
Mr. O.F.A.W. van Haperen	(partner Eversheds Sutherland Advocaten)
Drs. A.B. Volkers, voorzitter	(voorheen VNO-NCW)

Integriteit

Integriteit is een van de belangrijkste eigenschappen in het proces van directe aansprakelijkstelling. Het maken van de juiste keuzes vraagt om een open dialoog en een sfeer waarin mensen elkaar kunnen en durven aanspreken op onwenselijk gedrag. De Stichting fungeert als vraagbaak en klankbord in integriteitszaken voor de uitvoerende serviceorganisaties en hun medewerkers. In het verslagjaar is ter zake geen beroep gedaan op de Stichting.

5. TERUGBLIK 2023

Een als kwalitatief erkende **serviceorganisatie** verbonden aan de Stichting begeleidt benadeelde ondernemers daadwerkelijk bij het beperken van hun schade als gevolg van criminaliteit.

De activiteiten van de Stichting zijn met bijbehorende in- en externe overleggen in 2023 gericht geweest op:

- Toezicht op en ondersteuning van de uitvoerende serviceorganisaties i.c. SODA; daar waar uitvoeringsprocessen op een aantal punten vast- of verkeerd lopen, kan de bron hiervan gevonden worden mede in een tekort aan haalbare steun door de politie aan slachtoffers van criminaliteit en/of SODA. Vanuit de Stichting is bijsturend en ondersteunend/adviserend opgetreden.

- In het verslagjaar is een start gemaakt met evaluatie van de kwaliteitseisen te stellen aan uitvoeringsprocessen 'direct aansprakelijk stellen' met daaraan gekoppeld een herijking van het er opvolgend auditproces. Afronding gepland in 2024.
- Op 18 april heeft positief overleg plaatsgevonden met de directie van het Centrum Criminaliteitsbeheersing en Veiligheid (CCV) als coördinator en stimulator van de werkzaamheden van de regionale Platforms Veilig Ondernemen (PVO's) van de politie. Afsproken is 'direct aansprakelijk stellen' als (preventieve) optie samen nader uit te werken en mee te nemen in de activiteiten van de PVO's.
- Een vijftiental koepelorganisaties, lid van de Expertcommissie Criminaliteitsbeheersing van VNO-NCW en MKB-Nederland is door de directie op 6 juni geïnformeerd en bijgepraat over mogelijkheden van 'direct aansprakelijk stellen' van daders van strafbare feiten.
- De directie heeft (flinke) knelpunten in de noodzakelijke privaat-publieke samenwerking (pps) tussen de serviceorganisaties en de politie wederom vastgesteld. Deze zijn door de directie op 30 mei besproken in het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC). Als voorzitter stelde minister Yesilgöz aansluitend een pps-werkgroep in onder leiding van haar ministerie om de problemen te analyseren en met oplossingsrichtingen te komen. Resultaat zal als beoogd in 2024 gepresenteerd worden.

Aanbieden Jaarverslag 2022 aan minister Yesilgöz

Van de gelegenheid kon gebruik gemaakt worden het jaarverslag 2022 van de Stichting minister Yesilgöz aan te bieden.

- In het kader van de Tweede Kamerverkiezingen 22 november 2023 zijn in juni alle politieke partijen gewezen op het belang van ondernemers schade door criminaliteit direct vergoed te kunnen krijgen, dat hier professionele samenwerking met de politie inherent aan is en – in dat laatste geval – dit een werkdrukvermindering voor de politie kan betekenen. Niet duidelijk is in welke mate het komend Regeerakkoord hier aandacht aan zal schenken.
- In het verlengde van de presentatie in het NPC op 30 mei heeft de directie op 17 november een toelichting gegeven over 'direct aansprakelijk stellen' in de Taskforce Overvallen (TFO) van het NPC. De TFO onder voorzitterschap van burgemeester Hamming van Zaanstad beoogt met o.a. de PVO's de 'heterdaadkracht' bij criminaliteit in winkelgebieden en op bedrijventerreinen te vergroten. Direct aansprakelijk stellen bij heterdaad is vervolgens een serieuze optie, die positief is ontvangen. Directeur Preventie JenV zoekt uit op welke "tafels" dit onderwerp aan de orde is of zou moeten zijn.

In het verslagjaar zien we (afgerond en overall) een **stijging van 24%** daadwerkelijk verhaalde schade **tot € 4,6 miljoen**, bij 16% meer verhaalsacties dan in het jaar ervoor en 6% meer afgeronde verhaalsacties. Het aantal aangesloten ondernemers (inclusief

vestigingen) is in het verslagjaar licht gedaald met zo'n 2,6% tot 18.500. Voor een uitsplitsing van de cijfers per aangesloten categorie benadeelden⁴ van criminaliteit, zie **bijlage 1** bij dit verslag.

In alle categorieën geldt in principe een eigen forfaitair bedrag voor indirecte schade, de juridische houdbaarheid daarvan is weergegeven in **bijlage 2**.

Directe aansprakelijkstelling 2023 in cijfers ⁵

TOTALEN ➔	AANTAL AANGESLOTEN ONDERNEMERS	AANTAL VERHAALSACTIES	AFGERONDE VERHAALSACTIES	TOTAAL VERHAALDE SCHADE
2023	18.500 	56.700 	28.260 	€ 4.6 MILJOEN
2022	19.000 	49.000 	26.600 	€ 3,7 MILJOEN
2021	18.000 	38.500 	18.050 	€ 3,5 MILJOEN

In het verslagjaar is bij 8393 verhaalsacties een deurwaarder ingeschakeld en zijn 926 verhaalsacties aan de rechter voorgelegd. Deze gerechtelijke procedures hebben geleid tot 13 afwijzingen en 489 toewijzingen. 424 zaken lopen nog en waarvan de uitspraak in 2024 te verwachten is.

Knelpunt

Knelpunt blijft ook weer in dit verslagjaar, een tekort aan mogelijkheden bij de politie om effectief te reageren op de 40-50.000 informatieverzoeken ten behoeve van de civiele aansprakelijkstelling. Verbetering hiervan zal een belangrijk issue zijn voor 2024.

=====

⁴ I.c. winkeliers (winkeldiefstal), verzekeraars (fraude), pomphouders (tanken zonder betalen), openbaar vervoer (agressie), opkopers (heling), horeca (agressie), cybercrime (internet-oplichting), havenbedrijven (uithalers verdovende middelen).

⁵ Bron: ServiceOrganisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) aan daders.

Zie voor **nadere informatie** over werkwijze en communicatie de website van de uitvoerende serviceorganisatie **SODA**:
www.so-da.nl

BIJLAGE 1.

DIRECTE AANSPRAKELIJKSTELLING AAN DADERS ⁶ VERHAALSACTIES & RESULTAAT 2021-2023

Winkeliers (diefstal):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaalsacties	Afgeronde Verhaalsacties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€181	17314	10393	31.489	11290	49,6%	€ 1 894 152	996 dossiers (4,4%) lopen nog via een betalingsregeling
2022	€181	17.708	10.647	27.598	13.816 ¹⁾	50,6%	€ 1 651 982	
2021	€181	17.059	9.962	21.920	9.778	44,6%	€ 1 753.439	

1) Verhaald bedrag ligt lager omdat meer dossiers met minderjarigen hebben ontvangen

Verzekeraars (fraude):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaalsacties	Afgeronde Verhaalsacties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€ 101 / € 191 / €532	195	195	986	446	45,2%	€ 1 273 642	505 dossiers (51,2%) lopen nog via betalingsregeling
2022	€ 101 / € 191 / €532	190	190	1100	623	56,6%	€ 1 114 826	
2021	€ 101 / € 191 / €532	190	190	996	802	80,5%	€ 1.069.871	

Tankstations (tanken zonder betalen):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaalsacties	Afgeronde Verhaalsacties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€131+ tankbon	623	623	21.776	14.147	65,0%	€ 1 341 072	136 dossiers (0,6%) lopen nog via betalingsregeling
2022	€131+ tankbon	557	557	17.975	11.035	61,4%	€ 895 012	
2021	€ 131 + tankbon	509	509	15.477	7.432	48,0%	€ 624 319	

⁶ Bron: ServiceOrganisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) aan daders.

Openbaar Vervoer (agressie):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaals-acties	Afgeronde Verhaals-acties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€ 313	Qbuzz, Keolis, Arriva & Connexion	Qbuzz, Keolis, Arriva & Connexion	40	19	47,5%	€ 5.811	
2022	€ 313	Qbuzz, Keolis & Connexion	Qbuzz, Keolis & Connexion	63	33	52,4%	€ 9.892	
2021	€ 313	Qbuzz, Keolis & Connexion	Qbuzz, Keolis & Connexion	103	32	31,1%	€ 12.220	

Opkopers (heling):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaals-acties	Afgeronde Verhaals-acties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€ 206	164	164	26	6	23,1%	€ 682	
2022	€ 206	156	Nvt cessie per dossier	33	7	21,1%	€ 4.406	
2021	€ 206	149	Nvt cessie per dossier	2	6	300,0%	€ 2.002	

Horeca (wangedrag):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaals-acties	Afgeronde Verhaals-acties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€ 201	49	Nvt	5	1	20%	201	
2022	€ 201	38	Nvt	3	0	Nvt	0	
2021	€ 201	37	Nvt	1	1	100,0%	€ 679	

Online fraude (internetoplichting):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaalsacties	Afgeronde Verhaalsacties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	€ 110	Nvt	Nvt	2352	75	3,2%	€ 48 942	1900 zaken iz nietbezorgd deze zaken zijn stilgezet in afwachting van de resultaten van de pilot met 150 zaken
2022	€ 110			1965	178	9,6%	€ 12.787	1502 zaken iz “nietbezorgd”, deze zaken zijn stilgezet in afwachting van het aanscherpen van de juridische ondergrond
2021	€ 183	nvt	nvt	26	1	14%	€ 8.885	

Havenbedrijven (uithalers verdovende middelen):

JAAR	Standaard schade	Aantal Aangeslotenen	Aantal Cessies	Aantal Verhaalsacties	Afgeronde Verhaalsacties	= %	Totale Verhaalde Schade	Opmerking
2023	Juridisch en organisatorisch verder in ontwikkeling							
2022			2	2 in de wacht				2 pilots, totale schade €63.000 1)
2021	--	1	1	2	0	n/a	--	pilot

BIJLAGE 2.

STANDAARD SCHADEVERGOEDINGSBEDRAGEN

JURIDISCHE HOUDBAARHEID

Uitgangspunt in het civiele recht is de vergoeding van de daadwerkelijk geleden schade (Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-II 2013/32). Dit wordt de **concrete** schadeberekening genoemd.

Hier wordt een uitzondering op gemaakt voor en door de **abstracte** (of objectieve) schadeberekening. Wanneer de daadwerkelijke kosten (schade) niet of niet eenvoudig zijn vast te stellen, kunnen deze ex artikel 6.97 BW door de rechter worden begroot (geschat). Hij houdt niet zozeer rekening met de bijzonderheden van het desbetreffende geval en met de subjectieve omstandigheden waarin de benadeelde zich bevindt, maar gaat hij na hoe groot in het algemeen de schade is van een schuldeiser die in een gelijksoortige positie verkeert als eiser in het geding.

De bij toepassing van directe aansprakelijkstelling gehanteerde standaard vergoedingen voor indirecte schade wordt per categorie strafbare feiten geanticipeerd op – in voorkomend geval - mogelijke schatting door de rechter ex artikel 6.97 BW.

Dubbele redelijkheidstoets

Het vaststellen van standaard indirecte schadebedragen ten behoeve van directe aansprakelijkstelling aan daders van criminaliteit betreft een schatting met als criterium de zogenaamde “dubbele redelijkheidstoets” (artikel 6:96 BW): deze toets is een vereiste én toegepaste basis bij het vaststellen en gebruik van de standaard indirecte schadebedragen:

1. Zijn in de gegeven omstandigheden de **kosten redelijk** en
2. Zijn de verrichte **werkzaamheden redelijkerwijs noodzakelijk** om schadevergoeding te verkrijgen (welk oordeel mede te baseren is op de MvA II, Parl. Gesch. 6, p.337).

De redelijkheid van de kosten (criterium 1)

Anders dan in strafrechtelijk verband, waar de rechter in de strafmaat allerhande omgevingsfactoren, waaronder de persoonlijke omstandigheden van de dader kan meewegen, is hier aan de orde de omvang van de door de benadeelde geleden indirecte schade: schade in zijn vermogen.

De grondslag voor verhaal van schade is 6:162 BW:

“1. Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden”.

Volgens artikel 6:96 BW valt onder vermogensschade ook indirecte schade: *“de redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid”* (lid 2 sub b) en *“redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte”* (lid 2 sub c). De “sub b”-schade is de schade door de tijd die benadeelden kwijt zijn aan het aanhouden en het vasthouden van de verdachte.

Beide schadecomponenten kunnen worden gekwalificeerd als indirecte schade.

Wij laten plegers van criminaliteit die op heterdaad zijn betrapt civiel aansprakelijk stellen door middel van collectieve actie voor aangesloten ondernemers. Vanuit dit gegeven is het standaardbedrag vastgesteld. Hier is gekozen voor de abstracte schadeberekening, immers de schade van de individuele benadeelde wordt algemeen gemaakt, zoveel als mogelijk geobjectiveerd. Het wordt begroot op een schadebedrag dat in het algemeen de schade is van een benadeelde die in een gelijksoortige positie verkeert.

Grondslag voor deze schadeberekening geeft artikel 6:97 BW. Dit artikel bepaalt:

“De rechter begroot de schade op de wijze die het meest met de aard ervan in overeenstemming is. Kan de omvang van de schade niet nauwkeurig worden vastgesteld, dan wordt zij geschat.”

De proportionaliteit van het standaardbedrag in relatie tot het gepleegde feit (criterium 2)

Niet wordt bedoeld de verhouding ten opzichte van andere (strafbare) feiten, maar wat de verhouding is van het geldbedrag ten opzichte van het individuele feit, bijvoorbeeld winkeldiefstal.

Hier komt in beeld de proportionaliteit van (de omvang van) de schade (als standaardbedrag), zijn de werkzaamheden redelijkerwijs noodzakelijk om het gewenste resultaat te bereiken?